

OPINION

MED ANDRA ORD

medandraord@sydsvenskan.se

■ Vill du diskutera politik och samhällsfrågor eller kommentera det som debatteras på Opinion med den politiska chefredaktören? Mejla till Med andra ord, skriv kort och var konkret, underteckna med namn. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och förkorta de inlägg som införs.

Läsarbrev om brott och straff och klimatåtgärder.

Höstens stora samtalsämnen tycks vara gängkriminaliteten och klimatförändringarna – så också i dagens läsarbrev.

Utöver detta diskuteras naturligtvis också brexit och hela den brittiska politiska farsen. Och under uppsegling är de amerikanska Demokraternas beslut att gräva djupare i kontakterna mellan president Donald Trump och Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj; att ett stort och mäktigt lands president begär en liten tjänst från ett litet och bidragsberoende lands president – att denne agerar mot en motståndare i ett demokratiskt val. Håpnadsväckande, minst sagt, men vart det leder är alls inte klart.

Det kommer att bli många turer i detta.

Och som vanligt är ni läsare välkomna att skriva till oss med reflektioner på våra opinionsartiklar – i de här ämnena och alla andra.

HEIDI AVELLAN

Också unga måste straffas för sina brott.

■ De, i relation till andra länder, låga straff vi har i Sverige emanerar till största delen från 60- och 70-talets starkt vänstervridna debatt och den då rådande brottsligheten. En stor del av dåtidens kriminologer från socialhögskolorna som var starkt vänstervridna.

Man kan ju fråga sig varför andra länder gör andra bedömningar än vi.

Brottsförebyggande rådet, Brå, tillkom 1975 för att forska kring och minska brottsligheten. Sedan 1975 har den anmälda brottsligheten, som all statistik bygger på, ökat med flera hundra procent. Den har alltså gått i rakt motsatt riktning jämfört med det man ville med Brå. Dessutom har de grövsta brotten, som mord, grov misshandel, sprängningar och narkotikahandel, ökat ännu mer.

Mot denna bakgrund måste man fråga sig om

”att hela tiden vända andra kinden till” varit framgångsrikt. Hade så varit fallet hade naturligtvis samhället sett helt annorlunda ut idag.

Moa Berglöf skrev i sin krönika (19/9) att ”om polisens arbetsätt i de utsatta områden där gängkriminaliteten har sin grogrund alltmer ska präglas av repression, med utrymme för godtyckliga ingripanden, riskerar det att skada den tillit till polisen som redan idag är svag”.

Jag undrar om hon såg det utmärkta reportaget i *Uppdrag granskning* (18/9) om en ung man som från 9 års ålder ägnat sig åt grov brottslighet. Hur ett närmast undfallande samhälle låtit brottsoffer efter brottsoffer lida för att man i stort sett bara vikt undan. Han är dessutom inget unikt fall av unga som begår grova brott i parti och minut. Denne unge man dömdes till 31,5 månaders fängelse, men satt på grund av sin ålder och alla straffrabatter bara 2 månader.

Vem kan förklara för mig att denna undfallenhet varit framgångsrik?

Socialdemokraterna och Liberalerna vill att könskorrigering, som är ett av de största ingreppen i en människas liv, ska kunna göras på eget initiativ från 15 års ålder. Men man är inte mogen att ta ansvar för sina kriminella handlingar från 15 års ålder.

BO NILSSON

Klimatet kräver handling.

■ Hysterin kring Greta Thunberg tycks bara bli värre och värre. Idag verkar en tidigare skolkare vara större i den internationella klimatpolitiken än vår statsminister, vilket i och för sig kanske inte säger så mycket. Frågan är då:

Är hon ett geni eller upplever vi en version av *Kejsarens nya kläder*?

Många pratar om klimatet, men få vidtar några åtgärder.

LASSE LARSSON

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör: Eva Rothstein aktuella@sydsvenskan.se 040-28 10 13
Twitter @aktuella Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

Även om det kan verka uppenbart att en svensk tomat har mindre klimatpåverkan än en spansk på grund av transporten behöver det inte alls vara så, skriver Linda Birkedal, ordförande för Naturskyddsföreningen i Skåne.

”Sverigedemokraterna har glömt sitt löfte om ekomat.”

■ **Ekologisk mat är inte hela lösningen, men Kravmärkning är idag det ojämförligt bästa oberoende verktyget för att hantera många utmaningar, skriver Linda Birkedal, ordförande för Naturskyddsföreningen i Skåne.**

Samtliga partier i Skånes regionfullmäktige svarade inför valet 2018 ja på Naturskyddsföreningens fråga om de vill göra Region Skåne ledande när det gäller andel mat som är både svensk och ekologisk. Därför är det bra att Miljöpartiet (Aktuella frågor 12/9) och Allians för Skåne (Aktuella frågor 19/9) för ut den diskussion som pågår bland politiker inom Region Skåne när det gäller ekologisk mat.

Bakgrunden är att Sverigedemokraterna nyligen i ett så kallat initiativärende till regionstyrelsen föreslog att Region Skåne ska sluta köpa in ekologiska produkter. Förslaget är i sig märkligt. Sverigedemokraterna har tydligen glömt sitt löfte om ekomat.

Alliansen konstaterar att frågan om att minska eller slopa inköpen av ekologiska produkter är för tidigt väckt och påpekar att ett nytt miljöprogram för regionens interna arbete ska utarbetas först nästa år. Men redan nu borde det stå utom allt tvivel att det bör innehålla ambitiösa mål för andelen ekologisk mat.

Matproduktionen är starkt bidragande till att många av planetens gränser, som definierats av Johan Rockström på Stockholm Environment Institute, SEI, idag överskrids. Det gäller både klimatet, kretsloppen för näringsämnen kväve och fosfor, markanvändningen och den minskade biologiska mångfalden.

SEI bedömer att läget för planeten är värst när det gäller biologisk mångfald och näringsämnenas kretslopp. SEI säger också att det finns en planetär gräns för påverkan från människospridda kemiska gifter, men anser

inte att det vetenskapliga underlaget är tillräckligt för att bedöma om och i så fall hur mycket den gränsen har överskridits.

Ekologisk mat är inte hela lösningen på problemen, men Kravmärkning är idag det ojämförligt bästa oberoende verktyget för att hantera många av utmaningarna.

Allianspartierna frågar Miljöpartiet vilken skog som ska skövlas för att nå en fullskalig omställning till ekologisk mat.

Naturskyddsföreningen frågar allianspartierna om de vet vilka drivkrafter som ligger bakom skogsskövling för jordbruksändamål. I Sverige pågår en omställning av jordbruksmark, främst betesmark och ängsmark, till skog. Ibland handlar det om igenplantering, men oftare om gradvis igenväxning. Det är den vanligaste orsaken till att arter bedöms som utrotningshotade (rödlistade) i vårt land.

I Sverige är skogsskövling för jordbruksändamål ett minimalt problem, utmaningen är istället att jordbruksmark omvandlas till skog.

I till exempel Brasilien är skogsskövling för att vinna ny, odlingsbar mark ett högaktuellt problem. Till stor del driver efterfrågan på kött skövlingen. En del av efterfrågan kommer från Sverige. En annan drivkraft är ny mark för odling av sojaböner. Enligt reglerna för Krav får sojaböner som odlats på före detta regnskogsmark inte användas som kraftfoder till mjölkkor eller köttdjur.

För den som är oroad över skogsskövling, eller igenväxning av artrika betesmarker, är svenskt, ekologiskt ett bra val av kött. Särskilt om det kommer från naturbete.

Precis som Allianspartierna påpekar är det viktigt att beakta en varas hela livscykel. Men allianspartierna verkar feltolka resultatet av de livscykelanalyser som gjorts.

Den största klimatpåverkan från livsmedel kommer nästan undan-

tagslöst från produktionen, inte från transporter till butiker eller grossister. Även om det kan verka uppenbart att en svensk tomat har mindre klimatpåverkan än en spansk på grund av transporten behöver det inte alls vara så. I många fall är närproducerade livsmedel bättre för miljön, men långt ifrån alltid. Dessutom innebär krav på närproducerat, utan krav på ekologiskt, även risk för närbesprutad mat.

Närbesprutad mat kan ur ett etiskt perspektiv verka vara rätt. Den som äter besprutade äpplen är även den som får minskat antal bin och andra pollinatörer i sin trädgård. Men det är ett resonemang som inte håller.

Även den som bara väljer ekologiskt men bor i det skånska åkerlandskapet drabbas av större mängd rester av kemiska bekämpningsmedel i sin kropp om odlingen inte är giftfri.

Naturskyddsföreningen uppmanar alla partier i regionfullmäktige att stå fast vid sina löften om att Region Skåne ska vara ledande när det gäller svensk ekologisk mat. Av de partier som även lovade att Region Skåne ska bli ledande på minskat matsvinn, minskad köttkonsumtion, ökad andel naturbeteskött och ekologiskt förväntar vi oss ännu mer.

Om något mer parti än Sverigedemokraterna har glömt vad de lovade är de välkomna att höra av sig. Naturskyddsföreningen påminner gärna.

Linda Birkedal

SKRIBENTEN

■ Linda Birkedal är ordförande för Naturskyddsföreningen i Skåne som har 22000 medlemmar.